

Jeugdteam Montfoort

Jaarverslag 2022

Montfoort, maart 2023

Lianne Groot
Adri van Montfoort

www.jeugdteammontfoort.nl

de thuisbasis
sociaal werk

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Beschrijving Jeugdteam Montfoort	3
2.1	Positie en taken	3
2.2	Medewerkers	4
2.3	Werkwijze	5
2.3.1.	Vraagverheldering	5
2.3.2.	Begeleiding	5
2.4	Proeftuin Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (Bescherming in beweging).....	6
2.4.1.	Aantal kinderen met een maatregel van kindbescherming.....	7
3.	Hoofdpunten beleid gemeente	8
3.1	Integraal werken in het sociaal domein	8
3.2	Goede kwaliteit hulp- en dienstverlening	9
3.3	Beheersen van de totale uitgaven Jeugdwet	13
4.	Vooruitblik naar 2023	15

1. Inleiding

In de gemeente Montfoort voert Stichting De Thuisbasis Sociaal Werk met subsidie van de gemeente Montfoort het Jeugdteam uit. Het Jeugdteam voert de taken uit zoals die zijn omschreven in de Jeugdwet. Ouders en jeugdigen kunnen rechtstreeks contact opnemen met het Jeugdteam met vragen over opvoeden en opgroeien. Het Jeugdteam geeft informatie en advies en begeleidt zelf gezinnen binnen de grenzen van de eigen capaciteit en deskundigheid van het team. Wanneer nodig schakelt het Jeugdteam specialistische jeugdhulp in. Het Jeugdteam maakt dan met de gezinsleden en de zorgaanbieder afspraken. Het uitgangspunt is dat specialistische jeugdhulp tijdelijk en doelgericht is en dat vervolgens het gezin weer zelf verder kan. In het geval er nog een vervolg nodig is van specialistische hulp of (nazorg)begeleiding door het Jeugdteam, dan wordt dit tijdig besproken tussen Jeugdteam, gezinsleden en de zorgaanbieder.

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de ontwikkeling en de activiteiten van het Jeugdteam in 2022. Hoofdstuk 2 geeft een korte beschrijving van het Jeugdteam, met de positie van het team, de medewerkers en de werkwijze. Hoofdstuk 3 volgt de hoofdpunten van het beleid en de resultaten. Afsluitend geeft hoofdstuk 4 een vooruitblik naar 2023.

2. Beschrijving Jeugdteam Montfoort

2.1 Positie en taken

Het Jeugdteam is de eerste lijn in de gemeente voor de Jeugdwet. Het Jeugdteam heeft als taken:

- Het geven van informatie en advies aan ouders en jeugdigen;
- Het verhelderen van de hulpvraag in gesprek met de gezinsleden;
- Het verkennen van voorliggende voorzieningen, informele jeugdhulp en/of het sociale netwerk van het gezin als (onderdeel van het) antwoord op de hulpvraag;
- Het bieden van begeleiding aan jeugdigen, ouders en gezinnen op basis van de hulpvraag;
- Het verwijzen naar specialistische jeugdhulp wanneer nodig en het volgen van het verloop van deze specialistische hulp.

Het Jeugdteam voert de lokale functies van de Jeugdwet in de gemeente Montfoort al uit sinds 1 januari 2015. De Stichting is in de huidige vorm op 1 januari 2020 ontstaan door het in één rechtspersoon onderbrengen van het Stadsteam Oudewater en het Jeugdteam Montfoort. Deze twee teams hebben als standplaats Oudewater, en respectievelijk Montfoort en richten zich zodoende op hun eigen gemeentekern. Het doel van de Stichting is het realiseren van goede kwaliteit hulp- en dienstverlening in het sociaal domein binnen het beschikbare budget.

De Jeugdwet geeft in artikel 1.1 een zeer brede definitie van jeugdhulp. Alle vormen van ondersteuning, hulp of zorg bij problemen met opvoeden en opgroeien kunnen eronder vallen. De vragen bij het Jeugdteam variëren dan ook van lichte, eenvoudige opvoedvragen tot de zwaarste problemen. De zware problemen gaan over problemen van ouders waardoor ze tijdelijk of langdurig niet of niet goed voor de kinderen kunnen zorgen, echtscheidingsconflicten, andere conflicten in het gezin of in de familie, psychische problemen van individuele kinderen, armoede, schulden, problemen met huisvesting of met werk, problemen met school voor de kinderen, medische problemen, vormen van verslaving, etc. De gemeente Montfoort wil het ontstaan van aparte loketten voor categorieën van problemen vermijden, omdat de ervaring leert dat er altijd overlap is tussen categorieën. Er is daarom geen apart loket voor 'echtscheiding'. Vragen over echtscheiding en scheidingsconflicten komen zowel bij het Jeugdteam als bij het Sociaal Team van SWOM binnen. De medewerkers zorgen voor de verbinding als een inwoner op verschillende plaatsen aanklopt. Wel is het een gegeven dat een klein aantal hooglopende scheidingszaken de medewerkers van het

Jeugdteam veel tijd en energie kosten. Er zijn momenteel landelijk een aantal ontwikkelingen gaande op dit thema. Waar men eerder als visie had dat ouders er ten alle tijden samen uit hoorden te komen, vindt er nu een paradigmaverschuiving plaats naar 'samen apart' verder. Hierdoor komt de focus meer te liggen op de hulp aan de individuele ouder in plaats van op het kind, dat in sommige gevallen ten onrechte onder toezicht komt te staan. Dit kan in de toekomst effect hebben op het werk dat het Jeugdteam levert in dergelijke situaties.

In de gemeente Montfoort valt het jongerenwerk eveneens onder het Jeugdteam. Het jongerenwerk wordt uitgevoerd door Stichting Jeugd-Punt. Er is 8 uur per week beschikbaar en er zijn twee jongerenwerkers. De jongerenwerker legt contact met groepen jongeren in Montfoort en Linschoten en biedt na overleg met het Jeugdteam enkele jongeren individuele coaching. De jongerenwerker werkt samen met diverse instanties zoals de gemeente, de buurtsportcoaches, de wijkagenten en andere personen ten aanzien van welzijn, openbare orde en veiligheid.

Als neventaak verzorgt het Jeugdteam in samenwerking met de GGD de coördinatie van de voor- en vroegschoolse educatie (vve) in de gemeente Montfoort. Voor meer informatie over deze taak verwijzen we naar het vve-jaarverslag 2022.

2.2 Medewerkers

In 2022 bestond het Jeugdteam Montfoort uit 6 personen. Van hen werkten er 4 (3,2 fte) als jeugdhulpverleners, 1 (0,22 fte) als gedragswetenschapper en 1 (0,44 fte) als teamleider. In de maand augustus is er een jeugdhulpverlener bijgekomen, maar in de maand september heeft er een medewerker afscheid genomen, omdat zij een nieuwe baan had gevonden. Één van de vier medewerkers is vanaf september 32 uur gaan werken, waar zij daarvoor 24 uur werkte. De teamleider gaf leiding aan de medewerkers, en was tevens contactpersoon voor de gemeente en voor vele personen en instanties in het netwerk van het Jeugdteam. Drie van de jeugdhulpverleners zijn gekwalificeerd als jeugdhulpverlener en zijn geregistreerd bij de SKJ. Één van de jeugdhulpverleners betreft een zij-instromer. Deze medewerker werkt onder supervisie en begint, bij blijvend goed functioneren in augustus 2023 aan een EVC-traject, waarmee ook hij zich kan registreren bij het SKJ. De jeugdhulpverleners worden op inhoud begeleid en ondersteund door de gedragswetenschapper, die ook SKJ-geregistreerd is.

Evenals in voorgaande jaren is er in 2022 veel aandacht geweest voor deskundigheidsbevordering. Dit gebeurt door middel van casuïstiekbesprekingen, intervisie, supervisie en diverse trainingen en opleidingen. Elk kwartaal nemen we als team op een zogenaamde teamdag de tijd om met elkaar stil te staan bij methodische en beroepsethische onderwerpen. Tevens gaan we dan in op de kwartaalcijfers en het beleid van de gemeente/regio. Alle medewerkers zijn geschoold in TripleP en in het werken met het analysemodel de viervensters. Twee medewerkers hebben een uitgebreide opleiding systemisch werken gevolgd, waarvan er op dit moment één lid systeemtherapeutisch werker is bij de Nederlandse Vereniging voor Relatie- en Gezinstherapie (NVRG).

De werkbelasting was in 2022 evenals in eerdere jaren fors. Een gevolg van deze werkdruk is dat de gemiddelde wachttijd met name in de tweede helft van 2022 opliep. Sommige gezinnen moesten daardoor 4 tot 6 weken wachten op een eerste gesprek. Daarbij zijn er gezinnen doorverwezen naar een zorgaanbieder, terwijl zij lokaal geholpen hadden kunnen worden wanneer hier voldoende capaciteit (fte) voor was geweest.

2.3 Werkwijze

De jeugd- en gezinsprofessional richt zich op de vraag van de gezinsleden ten aanzien van opvoeden en opgroeien. Het Jeugdteam werkt vanuit het uitgangspunt dat de ouders verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun kinderen en dat ieder kind opgroeit in een bredere context van familie, vrienden en kennissen, buurtgenoten, school en andere basisvoorzieningen, kortom in een leefgemeenschap. Tussen de geboorte en de volwassenheid van een kind komen ouders en jeugdigen in onze moderne samenleving voor veel vragen en keuzes te staan. Bijna onvermijdelijk komen de gezinsleden daarbij moeilijke vragen en problemen tegen. Verreweg de meeste vragen lossen de mensen zelf op en daarbij is de steun van de mensen rond het gezin een belangrijke bron. Professionele hulpverlening, diagnostiek en behandeling is niet altijd het beste antwoord op vragen over opvoeden en opgroeien. Het gaat veel vaker om 'levens- en gezinsvragen' dan om 'stoornissen'. Sommige jeugdigen en gezinnen zijn echter wel aangewezen op professionele jeugdhulp. Het Jeugdteam doet er alles aan om te zorgen dat er niet te veel en niet te weinig professionele jeugdhulp wordt geboden. Dit in de eerste plaats omdat daarmee de ouders en jeugdigen het best worden geadviseerd en gesteund en in de tweede plaats omdat de gemeente alleen goede kwaliteit jeugdhulp kan blijven bieden met scherpste naar beide kanten: doen wat nodig is en niet doen wat niet nodig is, niet werkt of niet bij de Jeugdwet hoort.

2.3.1. Vraagverheldering

Het Jeugdteam begint met vraagverheldering. Een ouder of een jeugdige ervaart een probleem met opvoeden en opgroeien en neemt op eigen initiatief of op advies van een bekende, de school of de huisarts contact op met het Jeugdteam. De vraag van de inwoner kan zeer uiteenlopende achtergronden hebben en er zijn altijd verschillende manieren om met de ervaren problemen om te gaan. De meeste inwoners die bij het Jeugdteam aankloppen verwachten geen magische oplossing; ze verwachten iemand die luistert, hun verhaal serieus neemt en meedenkt over de vraag wat er precies aan de hand is, hoe ernstig het kan zijn, of het gaat om iets dat 'gewoon' hoort bij een levensfase, etc. Soms komt een ouder met een vraag voor een 'diagnose' plus een 'oplossing'. Bijvoorbeeld: 'ik heb een verwijzing naar de GGZ nodig, want mijn kind heeft ADHD'. Ook dan vindt het Jeugdteam het verdiepende gesprek belangrijk. We bespreken met de ouders welke problemen de jeugdige en de ouders ervaren in het dagelijks leven, thuis, op school, in de vrije tijd. Wie maakt zich zorgen en wie heeft de ouder verteld dat hun kind ADHD 'heeft'? Een diagnose en een gerichte behandeling kan de ouders houvast bieden ('nu begrijpen we het gedrag') en kan de jeugdige helpen om zich te concentreren. Maar een diagnose kan ook belemmerend gaan werken en kan later een rol spelen bij het zoeken naar een vervolgopleiding of het maken van andere keuzes. Daarom adviseert het Jeugdteam ouders om de vraag: 'wat heeft mijn kind?' te vervangen door de vraag: 'wie is mijn kind?' Dat geeft meer ruimte voor andere manieren om met de ontwikkelingsvragen en het gedrag van de jeugdige om te gaan. Diagnostiek en medicijnen zijn dan voor de evidente, extreme en hardnekkige problemen en zijn voor een grote groep jeugdigen slechts een van de opties. Deze gesprekken kunnen ertoe leiden dat het Jeugdteam een verwijzing geeft, geen verwijzing geeft, of de ouders in overweging geeft nog over de opties na te denken en desgewenst advies te vragen bij een of meer aanbieders van GGZ Jeugd.

2.3.2. Begeleiding

In de begeleiding gaat het Jeugdteam uit van de mogelijkheden en de kracht van het gezin. De medewerker vraagt aan de gezinsleden welke mensen in hun eigen sociale netwerk mee kunnen denken over oplossingen. Hierbij gaat het in de eerste plaats om de denkracht van de mensen: zij hebben een eigen perspectief op wat er aan de hand is en op wat er zou moeten of kunnen veranderen. Uiteraard kunnen mensen in de omgeving van het gezin ook meehelpen bij het

uitvoeren van oplossingen. Soms gaat dit om een oppasfunctie, soms wordt de omgeving voor zwaardere taken gevraagd, zoals tijdelijke opvang van kinderen. Verder wordt gekeken of vrijwilligers ingeschakeld kunnen worden in het gezin. Hierbij werkt het Jeugdteam samen met de SWOM. Op deze manier proberen we de oplossing van het probleem zo dicht mogelijk bij het gezin en in de eigen omgeving te organiseren. In 2022 heeft de gemeente extra middelen gekregen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs om deze ontwikkeling een boost te geven. In samenwerking met de SWOM maakt het Jeugdteam een koppeling tussen een gezin met een hulpvraag en een gezin dat tot steun kan zijn, in welke vorm dan ook. Dit steunende gezin wordt gescreend door de SWOM en dient een VOG aan te vragen. Doel van deze inzet is om zoveel mogelijk oplossingen in het normale leven te creëren voor gezinnen die dit nodig hebben. In 2022 en 2023 zijn er een aantal matches gemaakt vanuit de bestaande vrijwilligerspool van de SWOM. In 2023 is een flyer ontwikkeld waarmee actief geworven gaat worden op nieuwe vrijwilligers die iets zouden kunnen betekenen in de gezinnen waarmee het Jeugdteam werkt.

Ook zwaardere vormen van ondersteuning worden door het Jeugdteam geboden. Zo helpen we gezinnen bij vragen en problemen op het gebied van opvoeding, schulden, overlast, huiselijk geweld, criminaliteit, etc. We gaan in gesprek met het gezin en desgevraagd met andere betrokkenen om gezamenlijk te bedenken wat er nodig is. Gaat een vraag verder dan de beschikbare competenties van het Jeugdteam, dan wordt een specialist betrokken. De gemeente geeft hiervoor een beschikking af, op advies van het Jeugdteam.

2.4 Proeftuin Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming (Bescherming in beweging)

In 2020 is de gemeente Montfoort samen met de gemeente Oudewater begonnen met de pilot Bescherming in Beweging. Deze samenwerking tussen het Jeugdteam/Stadsteam, Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen¹ is in 2021 uitgebouwd naar alle vijf de gemeenten in Utrecht-West. Vanaf 1 januari 2022 is Bescherming in Beweging door het Rijk samen met een pilot in Utrecht erkend als één van de inmiddels 11 landelijke proeftuinen van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming. Het netwerk MT, voorgezeten door de bestuurder van Samen Veilig Midden-Nederland, stuurt de proeftuin in Utrecht-West aan die functioneert onder projectleiding van Adri van Montfoort. In verschillende werkgroepen werd in 2022 gewerkt aan thema's als rechtsbescherming, het terugdringen van uithuisplaatsingen, het versterken van de lokale teams en het verbeteren van het functioneren van de jeugdbeschermingsketen.

Voor het Jeugdteam betekende Bescherming in Beweging vanaf 2021 onder meer dat Veilig Thuis bij alle meldingen direct het Jeugdteam ging betrekken, zodat gezamenlijk met de gezinsleden gezocht kon worden naar de best mogelijke oplossingen voor de gemelde zorgen. SAVE-begeleiding in een vrijwillig kader (elders ook wel 'drang-traject' genoemd) werd in 2022 voor geen enkel gezin meer ingezet. In de regio Utrecht-West hebben we in 2022 afgesproken dat 'drang' niet meer bestaat. Immers; er is geen wettelijk kader waarbinnen gewerkt kan worden, waarmee de rechtsbescherming van het gezin in het geding komt. We stellen dat alle vormen van hulpverlening tot het moment dat er een rechter wordt geraadpleegd om een beslissing te nemen over het al dan niet onder toezicht stellen van een kind, in vrijwilliger kader plaatsvindt waarbij sprake is van informed consent van het gezin. In het geval een kind ernstig wordt bedreigd in zijn ontwikkeling en die bedreiging niet kan worden opgeheven met vrijwillige hulpverlening, kan het lokale team rechtstreeks schakelen met de Raad voor de Kinderbescherming om te overwegen of een beschermingsmaatregel een oplossing kan zijn.

¹ De jeugdbescherming en de jeugdreclassering worden uitgevoerd door een Gecertificeerde Instelling (GI). Samen Veilig Midden-Nederland (SVMN) en de William Schrikker Stichting (WSS) zijn de 2 GI's in de proeftuin Utrecht Utrecht-West.

De werkgroep Verbeteren van de samenwerking in de jeugdbeschermingsketen heeft afgelopen jaar een tweetal resultaten opgeleverd met een direct effect voor het Jeugdteam:

- 1) Een nieuwe werkwijze van de jeugdbeschermingstafel (JBT) waarmee de JBT meer op maat kan worden georganiseerd, passend bij de situatie van het gezin. Dus niet standaard op donderdagochtend op de locatie van Samen Veilig Midden-Nederland, voorgezeten door een jeugdbeschermer die (nog) geen rol heeft in het gezin, maar bijvoorbeeld op het gemeentehuis van de gemeente waar het gezin woont, of bij het gezin thuis. In mei 2023 wordt de nieuwe werkwijze geëvalueerd.
- 2) Er is een belangrijke wijziging doorgevoerd in de brief die Veilig Thuis naar betrokkenen stuurt nadat zij een zorgmelding hebben ontvangen en beoordeeld. Het lokale team wordt in kennis gesteld van de zorgmelding, het gezin kan zelf contact opnemen met het lokale team wanneer zij hulp willen bij hun situatie, maar het lokale team kan het gezin n.a.v. de melding ook actief benaderen. De verantwoordelijkheid wordt hiermee meer dan voorheen bij het gezin gelaten. Eerder stond er in de brief dat het lokale team verantwoordelijk was voor het maken van een veiligheidsplan. De aanpassing van de brief zorgt voor een fundamentele verandering. Het denken vanuit lokale mogelijkheden en de veiligheidsbril van de beschermingsketen komen hier samen. We hebben in de keten de wens om hier een nieuw evenwicht in te vinden. Per 1 maart 2023 gaat deze brief gebruikt worden en kunnen we de gevolgen hiervan in de praktijk gaan beproeven.

Ook tijdens de duur van een jeugdbeschermingsmaatregel is de samenwerking tussen het Jeugdteam en de gecertificeerde instellingen nauwer geworden. Tussen Samen Veilig Midden-Nederland en de William Schrikker Stichting en het Jeugdteam is afgesproken dat de jeugdbeschermer altijd eerst overleg voert met het Jeugdteam vóórdat de jeugdbescherming besluit om een vorm van specialistische jeugdhulp in te zetten. Volgens de Jeugdwet neemt de Gecertificeerde Instelling (GI) de beslissing over het inzetten van specialistische jeugdhulp tijdens de looptijd van een maatregel, maar de Jeugdwet bepaalt ook dat de GI vooraf overleg voert met de gemeente, omdat de gemeente (het Jeugdteam) beter op de hoogte is van de lokale mogelijkheden dan de GI. Deze overleg-bepaling staat sinds 2015 in de wet, maar werd (en wordt) op veel plaatsen in het land niet of slechts beperkt uitgevoerd. Ondanks de verbeterde samenwerking gebeurde dit in 2022 nog niet in alle gevallen.

Het Jeugdteam heeft een belangrijke rol met betrekking tot de werkgroep Versterken van de lokale teams. Deze werkgroep heeft in 2022 de stand van zaken van de 5 lokale teams in Utrecht-West beschreven in relatie tot het Toekomstscenario en de Hervormingsagenda. Het Jeugdteam werkt reeds volgens de beginselen van dit rijksbeleid, onder meer door zelf hulp en begeleiding te bieden aan gezinnen. Desalniettemin zijn er ook voor het Jeugdteam ontwikkelpunten mee te nemen naar dit jaar; focus hierin zal liggen op het inzetten van het informele netwerk/steungezinnen, doorontwikkeling van het systeemgericht werken en het maatschappelijke debat met onze samenwerkingspartners over de visie op (on)veiligheid bij opgroeien en opvoeden.

2.4.1. Aantal kinderen met een maatregel van kinderbescherming

In januari 2022 was er voor 8 kinderen uit Montfoort een eerste-jaar ondertoezichtstelling. In december 2022 was dat voor 2 kinderen.

Het aantal kinderen met een ondertoezichtstelling die al langer dan één jaar liep is in 2022 gedaald van 11 naar 4.

3. Hoofdpunten beleid gemeente

Jaarlijks maakt het Jeugdteam afspraken met de gemeente Montfoort over de belangrijkste punten van het gemeentelijk beleid. In algemene termen streeft de gemeente voor de uitvoering van de Jeugdwet naar de volgende 3 punten:

- Integraal werken in het sociaal domein
- Goede kwaliteit hulp- en dienstverlening
- Beheersen van de totale uitgaven Jeugdwet

In dit hoofdstuk beschrijven we op welke manier het Jeugdteam in 2022 aan deze doelen gewerkt heeft en wat er gezegd kan worden over de resultaten.

3.1 Integraal werken in het sociaal domein

Beginnen bij de vraag van de inwoner

De gemeente Montfoort vindt het belangrijk dat alle uitvoerende teams in het sociaal domein altijd denken en werken vanuit de vraag van de inwoner. Eerst moet de medewerker samen met de inwoner/de gezinsleden de vraag verkennen en onderzoeken wat er nodig is en pas daarna moet gekeken worden naar de regels. Door op deze manier te kijken blijkt er vaak veel meer mogelijk voor de inwoner en kunnen er creatieve oplossingen gevonden worden binnen de ruimte die de wet biedt. Voor het Jeugdteam is deze manier van kijken een kernpunt in de werkwijze. Beginnen bij de vraag van het gezin en met gezond verstand samen met de gezinsleden doen wat nodig is, is in de afgelopen jaren een van de kernkwaliteiten geworden van medewerkers van het Jeugdteam.

Eén werkwijze Jeugdteam en Sociaal Team

Voor de gemeente is het voorts belangrijk dat alle uitvoerende teams in het sociaal domein op dezelfde manier werken. De levens- en gezinsvragen waarvoor de inwoners ondersteuning zoeken houden zich niet aan de hokjes in het sociaal domein. Een gezin kan te maken krijgen met het Jeugdteam, het Sociaal Team, Ferm Werk en de schuldhulpverlener en daarnaast zijn er nog diverse instanties op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, veiligheid, huisvesting, etc. Het Jeugdteam heeft altijd met heel veel instanties samengewerkt. Specifiek heeft het college van B&W in 2021 bepaald dat de samenwerking tussen het Jeugdteam en het Sociaal Team van de SWOM intensiever vormgegeven moet worden. Het college wil dat het Jeugdteam en het Sociaal Team één gezamenlijke werkwijze ontwikkelen. Voor de inwoner moet het geen verschil maken bij welke van de twee teams hij of zij aanklopt.

Dit doel is in de praktijk in 2022 gerealiseerd. Er zijn afspraken tussen het Sociaal Team en het Jeugdteam gemaakt waardoor een inwoner niet heen en weer gestuurd wordt en niet opnieuw haar of zijn verhaal hoeft te vertellen. De teams hebben een vast overleg over de werkwijze voor jongeren in de fase van 18-/ 18+ en over gezinnen waar zowel vraag is naar jeugdhulp als naar sociaal werk of WMO. De directeurs van SWOM en Stichting De Thuisbasis hebben regelmatig overleg. Met de gemeente stemmen zij de uitvoering af op het meerjarenbeleid voor het sociaal domein.

Jongerenwerk

Vanuit de gedachte van integraal werken is het Jongerenwerk ondergebracht bij het Jeugdteam. In 2022 waren er twee jongerenwerkers vanuit Jeugdpunt actief in de gemeente voor 8 uur per week. Zij hebben aandacht besteed aan groepen jongeren in de kernen Montfoort en Linschoten en ze hebben enkele jeugdigen individuele coaching geboden. In 2022 was hierin de samenwerking met de SWOM terug te zien; de jongerenwerkers maken onder andere gebruik van het DoeMeeHuis in het

kader van participatie aan sociale activiteiten en het voorkomen van overlast gevende situaties op straat. Daarnaast hebben de jongeren onder begeleiding van de jongerenwerkers het JOP opgeknapt.

Samenwerking Jeugdteam en de scholen

De taak om zorg te bieden in nauwe samenwerking met de scholen is belegd bij het Jeugdteam. Dit past bij het beleid van de gemeente om het Jeugdteam een centrale plek te geven als eerste lijn bij vragen over opvoeden en opgroeien. Het Jeugdteam heeft met de scholen afspraken gemaakt over vaste contactpersonen. Elke drie maanden sluit een medewerker van het Jeugdteam aan bij 'haar of zijn' school om mee te denken in lopende situaties.

Op de middelbare school in Montfoort heeft in de periode van 1 mei 2022 tot november 2022 vier uur per week een medewerker van het Jeugdteam gewerkt. De gedachte was dat deze medewerker vanuit de NPO-gelden een dagdeel per week aanwezig zou zijn op de school als ondersteuning voor de mentoren, docenten en trajectbegeleiders (vraagbaakfunctie). In praktijk bleek dit echter niet aan te sluiten op waar de school behoefte aan had. De school zou het liefst iemand op school zien die voor alle leerlingen (dus ongeacht de woonplaats van de leerling) beschikbaar is en die een verbinding kan leggen met de thuissituatie. Het Jeugdteam kan dit niet bieden en heeft de opdracht daarom in november 2022 teruggegeven.

Vrijwilligers

Integraal werken houdt ook in dat er bij vragen over opvoeden en opgroeien niet alleen – en zelfs niet in de eerste plaats – gekeken wordt naar de inzet van professionele jeugdhulpverleners, maar dat consequent gedacht wordt vanuit het gewone leven. Vragen over opvoeden en opgroeien openbaren zich als een verstoring van het gewone leven: er zijn ruzies bij het opstaan, tijdens het avondeten, over laat thuiskomen, etc.; het gaat niet goed op school; een kind voelt zich ongelukkig, een ouder maakt zich zorgen over de ontwikkeling van het kind, etc. De taak van het Jeugdteam kan worden omschreven als meedenken hoe het gewone leven kan worden hersteld. Soms hebben jeugd- en gezinswerkers of specialistische behandelaars daar een rol bij. Maar iedereen kan een bijdrage leveren: de gezinsleden zelf, mensen in de familie, vrienden, bekenden, burens, etc. Ook vrijwilligers kunnen een belangrijke bijdrage leveren door sociale en praktische steun te geven. In 2022 heeft het Jeugdteam in samenwerking met de SWOM en met andere instanties enkele malen een vrijwilliger kunnen koppelen aan een gezin of een jongere met behoefte aan praktische en sociale steun. In 2022 zijn hier werkafspraken over gemaakt tussen de SWOM en het Jeugdteam en is er wederom een aantal matches gemaakt.

3.2 Goede kwaliteit hulp- en dienstverlening

Informatie & advies gesprekken

De gemeente wil dat iedere inwoner laagdrempelig terecht kan bij het Jeugdteam met vragen over opvoeden en opgroeien. Het Jeugdteam is alle dagen tijdens kantooruren telefonisch bereikbaar. Iedere dag heeft één van de medewerkers bureaudienst om vragen direct te kunnen beantwoorden. Wanneer deze medewerker in gesprek is wordt de inwoner verbonden met een telefonische bereikbaarheidsdienst en wordt er zo spoedig mogelijk teruggebeld. Volgens onze informatie werkt deze vorm van bereikbaarheid goed. Bij de bureaudienst komen diverse telefoontjes binnen in lopende zaken, vragen van gezinsleden en vragen van betrokken instanties. In 2021 is gedurende enkele perioden bijgehouden hoe vaak een inwoner belde met een vraag over opvoeden en opgroeien die in het telefoongesprek kon worden beantwoord met luisteren, advies geven en eventueel verwijzen naar vrij toegankelijke voorzieningen. Vervolgens is er een schatting gemaakt van 60 informatie- en adviesvragen per kwartaal, ofwel 240 per jaar. Dit aantal is in 2022 ongeveer gelijk gebleven. Bij deze eenmalige contacten wordt er geen dossier aangelegd en worden er geen persoonsgegevens vastgelegd.

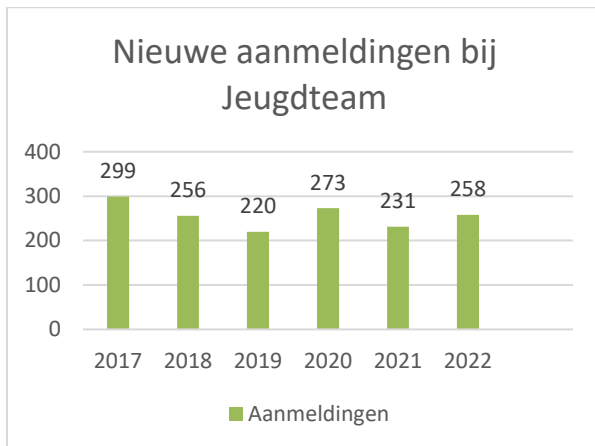
Aanmeldingen

Naast deze eenmalige contacten staan de aanmeldingen.

Een aanmelding betekent dat er een dossier wordt aangelegd en de gegevens van de gezinsleden worden opgeslagen, inclusief het BSN (de Jeugdwet stelt dat verplicht).

De aanmeldingen worden geteld per kind. Het aantal van 258 aanmeldingen in 2022 is inclusief 6 hermeldingen in hetzelfde jaar.

Figuur 1 toont het aantal aanmeldingen over de jaren 2017 tot en met 2022.

Voor welke problemen melden mensen zich aan?

Ouders en jeugdigen komen naar het Jeugdteam met uiteenlopende vragen. Het kan gaan om enkelvoudige problemen, zoals een kind dat kampt met slapeloosheid of onzekerheid, of moeite heeft met sociale contacten. Maar meestal gaat het om meer dan dat. Jeugdigen met ernstig probleemgedrag thuis, op school of in de buurt en ouders die niet meer weten hoe ze het moeten aanpakken. Een substantieel deel van alle aanmeldingen betrof altijd al jeugdigen met psychische problemen en dit aantal is in de coronaperiode (2020 en 2021) nog toegenomen. De nasleep hiervan was in 2022 met name bij jongeren nog altijd merkbaar. Tevens merkt het Jeugdteam dat steeds meer jongeren (mogelijk door toenemende maatschappelijke druk) te maken krijgen met depressieve en stress gerelateerde klachten. Er zijn ook veel aanmeldingen waar het accent van de problemen in het gezin of bij een van de ouders ligt. Langdurige ruzies tussen de ouders, al dan niet na een scheiding, psychische problemen of verslaving van een ouder, problemen met huisvesting, werk en schulden, al deze problemen vormen logischerwijze een aanslag op de opvoeding en op een veilig en stabiele thuissituatie voor de kinderen. Door brede vraagverheldering aan de voorkant en samenwerking met andere lokale partijen kan het Jeugdteam de best passende hulp te bieden.

In lijn met de bedoeling van de decentralisaties en met het beleid van de gemeente Montfoort zet het Jeugdteam zich in om maatregelen van kindbescherming en uithuisplaatsingen te voorkómen door de gezinnen zo nodig intensief te begeleiden. Dit lukt in veel gevallen; de gemeente Montfoort heeft weinig kinderen met een maatregel. Het betekent echter wel een verzwaaring voor het Jeugdteam, ook al schakelt het Jeugdteam de hulp van specialistische aanbieders hierbij in.

Naast dat ouders en jongeren zelf een hulpvraag kunnen stellen aan het Jeugdteam, komen er aanmeldingen binnen via Veilig Thuis. Dit zijn zorgmeldingen die na beoordeling door Veilig Thuis rechtstreeks bij het Jeugdteam binnenkomen. In 2022 waren dit 30 zorgmeldingen. Daarnaast heeft Veilig Thuis in 2022 in 6 gezinnen uit Montfoort een crisisinterventie uitgevoerd. Er zijn geen tijdelijke huisverboden afgegeven in Montfoort in 2022.

Vraagverheldering en gezinnen begeleiden

Bij iedere aanmelding voert het Jeugdteam een vraagverheldering uit. Na de vraagverheldering wordt in een aantal gevallen alsnog de zaak afgesloten, omdat de gesprekken de gezinsleden voldoende perspectief geboden hebben om weer zelf verder te gaan. Wanneer er meer hulp nodig is in de vorm van ambulante begeleiding, biedt het Jeugdteam het gezin aan om die begeleiding door het Jeugdteam te laten uitvoeren. In ongeveer de helft van alle aanmeldingen die na de vraagverheldering nog ondersteuning nodig hebben biedt het Jeugdteam zelf begeleiding.

Cliëntervaringsonderzoek

Begin maart 2023 kwam het rapport met betrekking tot het cliëntervaringsonderzoek dat in 2022 is uitgevoerd door ZorgfocuZ beschikbaar. De resultaten van dit onderzoek kunnen gebruikt worden om verbeterpunten te identificeren en om de hulp te verbeteren. De doelgroep van dit onderzoek bestaat uit jongeren (van 12 tot 18 jaar) en ouders/verzorgers (van kinderen tussen de 0 en 15 jaar) van de gemeente Montfoort die in 2022 gebruik hebben gemaakt van jeugdhulp.

Voor dit onderzoek zijn telefonische interviews afgenomen. Daarbij is gebruik gemaakt van een gestructureerd interviewschema. Medewerkers van het Jeugdteam hebben ouders/verzorgers en jongeren gevraagd of zij deel wilden nemen aan een interview. Na toestemming werden de contactgegevens van de geïnteresseerden genoteerd en gedeeld met ZorgfocuZ. In december 2022 en in januari 2023 hebben belrondes plaatsgevonden. Wanneer cliënten niet opnamen, werd hun voicemail ingesproken. Elke cliënt is maximaal twee keer gebeld, elke keer op een ander tijdstip en andere dag. Een interview duurde ongeveer 30 minuten. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van een op maat gemaakt gestructureerd interviewschema. Het interviewschema gaat in op de thema's: aanvragen van hulp, Jeugdteam Montfoort en kwaliteit van de hulp.

In totaal hebben zeven ouders/verzorgers zich opgegeven voor de interviews. Alle ouders/verzorgers zijn ten minste twee keer op verschillende dagen benaderd. In totaal zijn zes interviews afgenomen; een van de ouders/verzorgers nam op beide momenten niet op. Aan de ouders/verzorgers is tijdens het gesprek gevraagd of hun kind ook nog een aantal vragen wilde beantwoorden, echter, hier is geen respons uit gekomen. Onder de doelgroep jongeren is daarom geen data verzameld. Doordat een klein aantal ouders/verzorgers geïnterviewd is, geven de resultaten slechts een globaal beeld van de ervaringen met de jeugdhulp. Resultaten kunnen niet gebruikt worden om de uitkomsten te generaliseren naar de gehele onderzoekspopulatie en dienen daarom zorgvuldig geïnterpreteerd te worden.

Bevindingen interviews

Drie respondenten laten weten in 2022 zelf hulp te hebben aangevraagd; alle gesproken respondenten hebben in 2022 een vorm van jeugdhulp ontvangen. Drie van hen zijn via de huisarts bij de jeugdhulp terechtgekomen; één via het Jeugdteam Montfoort; en één via het consultatiebureau. De andere respondent kon deze vraag niet goed beantwoorden. Alle respondenten zeggen hulp van het Jeugdteam Montfoort te hebben ontvangen.

“Het eerste contact met het Jeugdteam was niet zo goed. Medewerker is meerdere keren een afspraak vergeten en liet niets van zich horen. [...] Daarna kreeg ik iemand anders en die heeft het echt super goed gedaan. Nu heb ik ook iemand die het fantastisch doet, ook het eerste contact met hen.”

De ene respondent kon binnen twee weken terecht bij het Jeugdteam Montfoort en een ander moest twee tot vier weken wachten. Beide respondenten vonden dat ze snel genoeg geholpen

werden. Een andere respondent heeft langer dan zes weken moeten wachten en vond deze wachttijd te lang. Volgens een van de respondenten werd door het Jeugdteam Montfoort cliëntondersteuning aangeboden. Deze respondent heeft daar ook gebruik van gemaakt. Alle drie respondenten geven aan dat de medewerkers van het Jeugdteam hen serieus namen. Ook hebben ze ervaren dat beslissingen over de hulp in overleg werden gemaakt. Respondenten zijn al met al tevreden over de hulpverlening van Jeugdteam Montfoort, twee van hen geven een rapportcijfer van een 8 en een van hen een 9.

"[...] zonder het Jeugdteam zouden wij geen stap verder zijn gekomen."

"Het hielp heel erg dat een medewerker van het jeugdteam naar mijn situatie keek"

De respondenten zijn tevreden over de hulp van de zorgaanbieders. Ze voelen zich serieus genomen en beslissingen werden in overleg met hen genomen. Een van de respondenten heeft tussen vier en zes weken gewacht op de start van de hulp en vond dat snel genoeg. Een ander werd op de wachtlijst van een half jaar geplaatst, wat volgens deze respondent veel te lang was. Drie respondenten zeggen dat het door de hulp van de zorgaanbieder beter met het kind of met hun als ouders/verzorgers gaat. Twee laten weten tevreden te zijn over het (tot nu toe) bereikte resultaat van de hulp van de zorgaanbieder. Respondenten vonden het lastig om aan te geven of het door de hulp thuis beter gaat en/of dat de hulp ertoe heeft geleid dat in de toekomstproblemen zelf opgelost kunnen worden. Geen van de respondenten heeft deze vragen beantwoord.

"Duidelijk verschil met hoe het was voordat ik ondersteuning had. Had niet willen weten hoe het was zonder de ondersteuning."

"De ondersteuning heeft heel erg geholpen, het is erg nodig geweest".

In de ruimte voor opmerkingen hebben vier respondenten een toelichting geschreven. Een ouder moest acht weken wachten (zat zomervakantie tussen), maar vond dit geen probleem. Deze ouder heeft het idee dat het thuis door het Jeugdteam beter gaat. Ze konden de problemen zelf niet oplossen, en nu nog steeds niet helemaal, maar het gaat wel beter. Een andere ouder geeft aan blij te zijn dat ze bij het Jeugdteam terecht gekomen zijn, omdat ze nu in rustiger vaarwater zitten. Weer een andere ouder geeft aan dat het proces bij de jeugdhulpaanbieder nog aan de gang is, dus dat daar nog onvoldoende over gezegd kan worden, maar geeft aan dat ze zonder het Jeugdteam geen stap verder gekomen waren en dat ze over het Jeugdteam heel tevreden zijn. De laatste ouder geeft aan dat de school van het betreffende kind dacht dat er meer aan de hand was, omdat het zich moeilijk kon concentreren op school. De ouder dacht dit zelf niet en vond het prettig dat het Jeugdteam haar verhaal serieus nam. Deze ouder heeft zich begrepen gevoeld. De school is het kind anders gaan bekijken door de gesprekken met de Jeugdteam medewerker, waardoor het kind zich nu ook beter begrepen voelt.

Klachten

Het Jeugdteam (Stichting De thuisbasis) was in 2022 aangesloten bij de Klachtencommissie Jeugd Midden-Nederland. Dit is een onafhankelijke gespecialiseerde klachtencommissie op het gebied van de jeugdhulpverlening. In 2022 zijn geen klachten over het Jeugdteam bij de Klachtencommissie ingediend.

3.3 Beheersen van de totale uitgaven Jeugdwet

Uitgaven binnen het budget

De verleningsbeschikking is de toegang tot de specialistische jeugdhulp. De beschikking zelf is formeel een beslissing van de gemeente. Het Jeugdteam bereidt de beschikking inhoudelijk voor en heeft daarmee invloed op de hoeveelheid en aard van de beschikkingen. Daarnaast kunnen huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten en de gecertificeerde instelling ook verwijzen naar specialistische jeugdhulp. Door afspraken tussen de VNG en de Raad voor de Rechtspraak is sinds 2021 ook de rechter een verwijzer bij echtscheidingsconflicten.

Tussen 2015 en 2019 zijn de uitgaven voor de Jeugdwet landelijk gestegen met 50%, van 3,6 miljard naar 5,4 miljard euro. De gemeente Montfoort heeft het beleid dat goede kwaliteit jeugdhulp moet worden geboden binnen het beschikbare budget. Dat vereist dat kritisch gekeken wordt naar de inzet van jeugdhulp en naar de verhouding tussen de kosten en de opbrengsten van een bepaalde vorm van jeugdhulp. Het Jeugdteam voert dit beleid uit door bij iedere hulpvraag de noodzaak van specialistische hulp en de kosten als één van de elementen mee te wegen.

Er zijn grote verschillen in de kosten voor jeugdhulp. Een substantieel deel van alle uitgaven gaat naar een klein aantal jeugdigen en gezinnen. Een opname van een jeugdige in een residentiële voorziening kan kosten tot € 100.000,- per jaar of meer met zich meebrengen. Het terugdringen van deze ingrijpende en dure vormen van jeugdhulp is zowel vanuit de jeugdige en het gezin als vanuit kosten een wens van de gemeente. Het Jeugdteam werkt intensief samen met de instanties in de jeugdbescherming om uithuisplaatsing te voorkómen en om voor jeugdigen die in een residentiële voorziening verblijven zo snel mogelijk weer een perspectief in de eigen leefomgeving te bieden. De ervaring leert dat dit een intensieve inzet van de medewerkers van het Jeugdteam vergt, maar dat dit wel leidt tot korter durend verblijf.

Op 1 januari 2022 is de betekenis van het begrip woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet veranderd. Het woonplaatsbeginsel is een hulpmiddel om te bepalen welke gemeente de jeugdhulp betaalt. In de nieuwe definitie ligt de verantwoordelijkheid bij de gemeente waar de jeugdige zijn woonadres heeft volgens de Basisregistratie Personen (de BRP). Deze definitie is van toepassing voor jeugdhulp zonder verblijf. Bij jeugdhulp met verblijf is de woonplaats: de gemeente waar de jeugdige onmiddellijk voorafgaande aan zijn verblijf zijn woonadres had in de zin van de Wet basisregistratie personen. De gemeente waar de jeugdige vandaan komt, blijft dus verantwoordelijk voor de jeugdige en voor de kosten van de jeugdhulp voor deze jeugdige.

Uit deze wijziging komen in 2022 zes extra jeugdigen onder verantwoordelijkheid van gemeente Montfoort te vallen. Alle zes deze jeugdigen staan onder voogdij bij Samen Veilig Midden-Nederland in combinatie met jeugdhulp.

In de jaren 2015 tot en met 2018 is het in de gemeente Montfoort gelukt om met de uitgaven binnen het beschikbare budget te blijven. Dit ondanks het feit dat de gemeente Montfoort behoorde bij de gemeenten die de grootste korting op het budget van het rijk kregen. In 2019 en 2020 was er een overschrijding van het budget die geheel kon worden toegerekend doordat er enkele jeugdigen door de gecertificeerde instelling met een maatregel van kinderbescherming geplaatst waren in de duurste landelijke voorzieningen. In 2021 zijn de uitgaven voor de Jeugdwet weer binnen het beschikbare budget gebleven. In 2022 zien we een overschrijding van de uitgaven, die voor een belangrijk deel verklaard wordt door de hiervoor beschreven wijziging van het woonplaatsbeginsel. De gemeente Montfoort is slechts ten dele gecompenseerd voor de extra kosten. Daarnaast zijn er per april 2022 een aantal Oekraïense gezinnen in Montfoort komen wonen, omdat zij moesten vluchten voor de oorlog. De kinderen in deze gezinnen hebben forse zorg nodig gehad, met name dagbesteding voor kinderen met een fysieke en verstandelijke beperking. Daarnaast zien we toename in kosten bij inzet van ambulante jeugdhulp en toename in kosten inzet hoog specialistische

GGZ. De kosten met betrekking tot jeugdbeschermingsmaatregelen en landelijke ingekochte trajecten blijven in 2022 nagenoeg gelijk aan 2021.

Verwijzingen naar specialistische jeugdhulp

In 2021 was het totaal aantal beschikkingen in Montfoort 378, en daarmee hoger dan in het jaar daarvoor. In 2022 zien we een forse stijging in het aantal beschikkingen, te weten 457. Bijna 62% van de beschikkingen wordt door het Jeugdteam zelf verwezen naar specialistische zorg. Dat wil zeggen dat het Jeugdteam direct na de vraagverheldering verwijst, of eerst zelf begeleiding uitvoert en daarna verwijst. In 2022 was er vaker dan in 2021 een combinatie van begeleiding door een jeugd- en gezinsprofessional en een individueel traject voor een jeugdige door een zorgaanbieder.

De gemeente streeft ernaar dat het Jeugdteam een centrale rol heeft als verwijzer. In de eerste jaren verliepen de meeste verwijzingen via de huisarts. De huisarts is voor veel inwoners een logische persoon om problemen mee te bespreken. Voor sommige problemen, waar evident een GGZ-behandeling nodig is, werkt dat voor alle betrokkenen goed. Maar de huisarts heeft niet de tijd voor een uitgebreide vraagverkenning. Veel vragen van ouders en jeugdigen hebben te maken met de leefomstandigheden, opvoedkundige vragen, gezinsrelaties en andere sociale aspecten en daarvoor is de huisarts niet specifiek opgeleid. Vraagverkenning door het Jeugdteam heeft dan de voorkeur, met een goede aansluiting tussen de huisarts en het Jeugdteam. Daarom houdt een jeugd- en gezinsprofessional van het Jeugdteam nu vier uur per week spreekuur in de huisartsenpraktijk Montfoort en vier uur per week in Linschoten. Zie onderstaand schema voor een weergave van het aantal beschikkingen per verwijzer. De tabel begint met 2017, omdat de cijfers over 2015 en 2016 een vertekend beeld geven. In de eerste twee jaren na de decentralisatie was er 'continuïteit van zorg' van kracht ten opzichte van de hulp vóór 2015.

Verwijzingen naar specialistische jeugdhulp						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verwijzer:						
Jeugdteam	127	127	133	112	167	262
Huisarts	234	169	161	146	113	114
GI	21	10	19	27	20	36
Jeugdarts					7	6
Specialist					10	8
Rechter					19	10
Overig	52	44	44	19		
Onbekend	20	23	26	0	28	
PGB	30	29	31	17	14	21
Totaal	484	402	414	321	378	457

Als algemeen uitgangspunt heeft de gemeente Montfoort een voorkeur voor hulp en steun in eigen omgeving, door mensen uit het sociale netwerk van het gezin, vrijwilligers en lokale voorzieningen. Tegelijkertijd moet specialistische jeugdhulp worden ingezet wanneer dat nodig is en in die gevallen moet niet onnodig lang worden gewacht. Deze twee doelen – zoveel mogelijk normaliseren en snel specialistische hulp inzetten – staan op gespannen voet met elkaar. In de praktijk is het meestal onzeker of een probleem kan worden opgelost zonder specialistische jeugdhulp. En het is onzeker of het probleem kan worden opgelost met specialistische jeugdhulp. Het Jeugdteam werkt in de praktijk met deze spanning door de onzekerheden met de gezinsleden te bespreken en door het gezin ook na een verwijzing te blijven volgen, zodat er geleerd kan worden van de ervaringen en er zo nodig tijdig kan worden bijgestuurd.

4. Vooruitblik naar 2023

Het Jeugdteam zet in nauwe samenwerking met de backoffice van de gemeente onverminderd in op het doel van goede jeugdhulp binnen het beschikbare budget. Eén van de acties in dit kader is de eerder genoemde Proeftuin waar we inhoudelijke verbeteringen combineren met keuzes om de kosten van de jeugdhulp beheersbaar te maken. Het Jeugdteam heeft met de gecertificeerde instellingen afgesproken dat er altijd overleg plaatsvindt voordat de GI een beslissing neemt over het inzetten van specialistische hulp. Als er een maatregel van kindbescherming is, dan neemt de GI de beslissing over de in te zetten hulp, en niet de gemeente. Maar door samenwerking kan het Jeugdteam vroegtijdig meedenken over mogelijkheden in de eigen omgeving en over minder dure en minder langdurige alternatieven.

Daarnaast zet de gemeente Montfoort in samenwerking met het Jeugdteam in op de verwijzroute via het Jeugdteam. Een deel van de beschikkingen, en dat betreft met name verlengingen, wordt niet door het Jeugdteam of de huisarts afgegeven, maar doordat de zorgaanbieder een bericht stuurt naar de gemeente. Hierdoor heeft het Jeugdteam geen overzicht van alle hulp zicht en raakt het Jeugdteam niet bij alle gezinnen betrokken. De gemeente en het Jeugdteam hebben het beleid begin 2023 aangescherpt. Een verlenging wordt door de gemeente pas goedgekeurd na akkoord van het Jeugdteam.

In lijn met het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en de Hervormingsagenda Jeugd blijft het Jeugdteam zich ontwikkelen. Voor het ontwikkelen van sterke lokale teams staat in de Hervormingsagenda voor 2023 tot 2028 het volgende:

- Lokale teams zijn multidisciplinaire teams met goed opgeleide professionals, met de juiste (in ieder geval ontwikkelingspsychologische) expertise, tijd, ruimte en mandaat.
- Lokale teams bieden zelf hulp. Lichtere hulp komt meer in vrij toegankelijke (groepsgerichte) voorzieningen beschikbaar.
- Lokale teams bieden laagdrempelige informatie voor ouders over opvoeden en opgroeien.
- Lokale teams hebben specialistische expertise dichtbij beschikbaar. Ze halen deze expertise 'erbij' om in te zetten ter consultatie of als daadwerkelijk hulptraject. Waarbij samen met het lokale team wordt opgetrokken om elkaars inzet te verrijken.
- Er komt een kwaliteitskader voor lokale teams voor het doen van een brede analyse en het lokale team stelt een gezinsplan op.
- VNG ontwikkelt een domeinoverstijgend kader, die ook in de lokale teams moet worden gehanteerd.
- Lokale teams werken samen met informele steunfiguren en ervaringsdeskundigen.
- Lokale teams leggen bij vastgelopen zorgvragen verbinding met het Regionale Expert Team en in hun regio.

Een deel hiervan doet het Jeugdteam al, een deel nog niet. Om deze ambities zo goed mogelijk waar te kunnen maken is voldoende formatie nodig. Het Jeugdteam ziet kansen om hierin met de regio Utrecht-West samen te werken. Ook daar waar het samenwerking met de jeugdbeschermingsketen betreft biedt de Proeftuin mogelijkheden om deze te verbeteren. Belangrijke speerpunten voor het Jeugdteam zijn onder andere het doorvoeren van sociale netwerkstrategie en het maatschappelijke debat met onze samenwerkingspartners over gezond opgroeien. Dit betekent ook praten over visieverschillen over wat we 'normaal' vinden en wat niet bij opvoeden en opgroeien. Om volgens de visie van het Toekomstscenario te kunnen gaan werken is het niet voldoende om alleen met onze jeugdhulpprofessionals onderling te praten. We zien het als een taak van onze teams om het maatschappelijk gesprek over een visie op opgroeien en visie op veiligheid ook met onze andere partners te voeren en hierin een gezamenlijke ontwikkeling door te maken.

De jeugd- en gezinsprofessionals blijven zelf begeleiding bieden aan gezinnen die dit nodig hebben, maar zullen hierbij ook vaker het (informele) netwerk inzetten. Het vereist voldoende formatie om deze ambitie waar te maken.